

**Medieplan
för
Åsele bibliotek**

Mars 2007

Kommunbeskrivning

Beskrivning av Åsele kommun avseende demografi, utbildning, näringar m m

Åsele ligger i Västerbottens län, som ett strategiskt nav i skogslandet, där Sagavägen och Konstvägen möts. Kommunikationerna är därför goda. Det är lätt att ta sig hit från kuststäderna, men även från inlandets samtliga större orter.

Här finns ett brett utbud av naturupplevelser och aktiviteter. Djupa skogar att ströva i, stilla flytande Ångermanälven för båturer, fina badsjöar och hundratals tjärnar. Jakt- och fiskemöjligheterna är goda med bra boende i närheten.

Kommunen bjuder också på en god samhällsservice och ett rikt föreningsliv. Vi satsar offensivt för att göra Åsele än mer attraktivt för våra kommunmedborgare, näringslivet samt besökare.

De statistiska uppgifterna i denna medieplan är från 2005 och övriga siffror är från 2006.

Folkmängd

Ålder	Antal	Procent
0-15	558	16,8
16-24	295	8,2
25-44	582	17,5
45-64	965	29
65-	922	27,8

Förändring 2004-2005: -53 personer och -1,6 %. Folkmängden var 2005-12-31 3 322 personer.

Källa: regionfakta.com

Utbildning

I Åsele kommun finns grundskola upp till år 9 med 358 elever i Åsele tätort och 42 i Fredrika skola. För att gå gymnasieskola måste man flytta eller pendla till Lycksele eller Vilhelmina. En del elever flyttar också till andra orter som till exempel Umeå. Förskolan i Åsele har 117 barn varav 30 stycken är sexåringar, som är integrerade i skolans verksamhet. Fredrika har 15 barn i förskolan varav 2 sexåringar.

Ett lärcentra för vuxenutbildning finns i anslutning till biblioteket. Man kan läsa gymnasievuxenutbildning på distans via Lapplandsvux och högskoleutbildning på distans. Just nu pågår utbildningar av socionomer, lärare, förskollärare, arbetsterapeut, sjuksköterska, receptarier och kurser i juridik och intranet.

Lomsjö terapiskola är en friskola, som tar emot ungdomar med sociala problem. Där finns plats för ca 10 elever från 12 år.

Antalet studiecirkeldeltagare är stort, 758 st/1000 inv.

Studerande som avslutat ett program i gymnasieskolan och påbörjat studier inom tre år var 2000/2001 38,5 % män, 47,4 % kvinnor och totalt 43,8 %. Alla elever, i år 35 st, söker till och börjar gymnasiet efter nian. Ca 1 person/ år hoppar av, men börjar om senare.

Kultur och fritid

Studieförbundens kulturprogram i Åsele efter huvudämnesgrupp 2003

	Arrangemang	Deltagare
Föreläsning	106	2 777
Sång/musik	166	10 019
Dramatisk framställning	23	3 400
Film/foto/bild	52	2 858
Dans	15	2 827
Utställningar	3	400
Konst/konsthantverk	-	-
Litteratur	4	245
Tvärkulturell verksamhet	47	2 803
Summa	416	25 329

Källa: regionfakta.com

I kommunen är sex studieförbund aktiva, Studieförbundet Vuxenskolan, ABF, NBV, Studieförbundet, Sensus och Bilda.

I Åsele finns också en musik- och teaterförening samt en konstförening. Konstföreningen har ca 260 medlemmar och ca fyra utställningar/år. Musik- och teaterföreningen anordnar ungefär 4-5 arrangemang/år, huvudsakligen med musik. I samarbete med andra föreningar (t ex IOGT) kan man också ha någon teaterföreställning.

Ett museum, med en fantastisk fin klädsamling och ett tryckerimuseum, finns på hembygdsområdet. Där kan man också köpa hemslöjdsalster av ortens slöjdare.

172 föreningar, som är listade i föreningslivet.nu finns. Idrottslivet har en stor plats i Åsele, men även andra föreningar inom olika intresseområden, som t ex byaföreningar, religiösa och politiska föreningar har ett stort utrymme.

Arbete och näringsliv

Många människor i Åsele kommun arbetar inom vård, skola och omsorg. 100 personer finns anställda inom äldreomsorg, Åsele sjukstugas sjukhemsboende inräknat. Åsele sjukstuga har 34 anställda dessutom. **Grundskolan** har 110 personer anställda, inklusive Fredrika skola. **Eget företagande** utvecklas positivt i kommunen. 49 personer som bor i annan kommun arbetar i Åsele och 205 personer bor i Åsele och arbetar i annan kommun.

Öppet arbetslösa i kommunen var i februari 2006 117 personer. 100 personer finns i arbetsmarknadspolitiska program. Totalt är alltså 217 personer arbetslösa

”Arbetslösheten i Åsele kommun varierar under året, då antalet arbetstillfällen är kraftigt säsongsbetonade. Skogsbranschen, bygg- och anläggningsbranschen samt turistnäringen är exempel på branscher där verksamheten till stor del är förlagd till sommarhalvåret. I december är därför andelen arbetslösa betydligt högre än under sommaren, då siffrorna låg på ungefär samma nivå som rikets. Jämfört med 2004 ligger den öppna arbetslösheten på ungefär samma nivå.

Oavsett tidpunkt är färre kvinnor än män arbetslösa. Ungdomar mellan 20 och 24 år står för den största andelen arbetslösa. Under hösten har kommunen tillsammans med arbetsförmedlingen planerat för hur regeringens sysselsättningspaket med plusjobb och utbildningsvikariat skall användas för att minska arbetslösheten.”

Källa: Åsele kommuns redovisning 2005

Turismen är väl utvecklad. En campingplats och ett värdshus finns för logi. Sevärdheter som Torvsjö kvarnar, Stockholmsgata (en canyonbildning från istiden) och Asplunda lanthandel berikar turistens besök i vår kommun. Vi har också satsat mycket på jakt- och fisketurism. Många utländska bärplockare besöker kommunen och får ta del av vår fantastiska natur i vilken Björnlandets nationalpark ingår. Offerhällan i Sörnoret är också värd ett besök. De stora begivenheterna är naturligtvis marknaderna. Främst då sommarmarknaden, som lockar många turister och handlare.

Ekonomi

Samtliga kommuner i Västerbottens län har en högre skattesats än genomsnittet för riket. Åsele har en skatt på 22,90 kr till kommunen och 10,50 kr till landstinget. Genomsnittet för riket är 20,83 till kommunen och 10,76 till landstinget.

	Bruttokostnader 2003, Kr/invånare		Bruttokostnader 2003, Kr/elev
Barnomsorg	3 737	Grundskola	83 718
Äldre o funktionshindrade	24 831	Gymnasieskola	95 346
Arbetsmarknadsåtgärder	750		
Kultur	1 383		
Fritid	2 200		
Infrastruktur, skydd m m	6 371		

Källa: regionfakta.com

Handikappomsorgen

Inom handikappomsorgen i Åsele kommun finns 11 personer inskrivna. De är födda 1975 och tidigare.

Biblioteksverksamheten i Åsele kommun

Åsele bibliotek

I kommunen finns ett huvudbibliotek, Åsele bibliotek, och ett filialbibliotek, Fredrika bibliotek. Dessutom finns skolbibliotek både i Åsele och i Fredrika. Bibliotekspersonalen har viss tjänstgöring vid skolbiblioteken, f n 6 timmar/vecka. Medieplanen kommer uteslutande att behandla Åsele bibliotek, d v s huvudbiblioteket. I fortsättningen avser ”biblioteket” Åsele bibliotek, om inte något annat uttryckligen sägs.

Biblioteket har 1 098 aktiva låntagare (oktober 2006). Vi ger service åt ett arbetsplatsbibliotek, Samhall, och 4 st boklådor i byar, d v s Hälla, Ytterrissjö, Avasjö och Varpsjö.

Bibliotekets adress och telefonnummer:

Åsele bibliotek

Box 200

910 60 ÅSELE

0941-140 80 (lånedisk)

0941-140 81 (fax)

biblioteket@asele.se

Biblioteket har ingen egen hemsida, utan nås via Åsele kommuns hemsida, www.asele.se.

4 personer arbetar vid kommunens bibliotek. Åsele bibliotek har 2 bibliotekarier (heltid) och 1 biblioteksassistent (halvtid). Fredrika bibliotek har 1 biblioteksassistent som tjänstgör 14 timmar/vecka på biblioteket och 6 timmar/vecka på Fredrika skolas bibliotek.

Biblioteket har öppet 25 timmar/vecka under större delen av året. Sommartid, ungefär från mitten av juni till mitten av augusti, brukar biblioteket ha öppet 22 timmar/vecka. Vissa år har vi även haft stängt någon eller några veckor sommartid.

Den nuvarande placeringen av biblioteket är en tillbyggnad av Folkets Hus. Det byggdes 1982. Biblioteket har ingen egen vaktmästare, utan köper tjänster av Folkets Hus. Samarbetet med Folkets Hus är gott och vi brukar få hjälp med åtskilligt och dessutom vid behov få låna t ex video, overhead m m. Folkets Hus rymmer även andra verksamheter. Den verksamhet som biblioteket har mest samarbete med, i regel dagligen, är Lärcentra.

När det gäller distansstudier, finns det en överenskommelse om att de som läser på distans får komma in i biblioteket även under tider då vi inte har öppet för allmänheten. Om vi har möjlighet att hjälpa dem brukar vi göra det – annars är det i första hand tänkt att de enbart ska söka information själva. De som distansstuderar har alltså i praktiken tillgång till biblioteket under 25 resp 22 timmar/vecka (öppethållandet) + ytterligare ca 25 timmar/vecka (personalens arbetstid).

Fredrika bibliotek

Fredrika bibliotek är en filial tillhörande Åsele bibliotek. Här arbetar en assistent halvtid. Av dessa 20 timmar/vecka är 6 timmar reserverade för Fredrika skolas bibliotek. Inköpen till filialen har t o m 31/12-04 skötts helt från Åsele, under visst samråd med Fredrikas personal,

men fr o m 1/1-05 råder inköpsstopp. Detta innebär att inga nya media köps in, med undantag av två dagstidningar och ca 8-9 månadstidskrifter.

En viss förnyelse sker trots allt på barnbokssidan, med hjälp av stöd från Statens kulturråd. Inköpsstoppet medför en snabb föråldring och utarmning av beståndet. Ett försök att ändå hålla beståndet vid liv är att låna böcker från Åsele (sk bokdepositioner). Dessa byts ut relativt regelbundet.

Depositionerna utgörs så gott som helt av skönlitteratur, pga. facklitteraturens stora bredd. På grund av det mer och mer utarmade beståndet så blir det fler lån från övriga bibliotek i regionen (Åsele, Dorotea, Vilhelmina).

År 2003 startade ett projekt kallat Leka-Språka-Lära. Tanken med det var att fördjupa samarbetet mellan förskolan och biblioteket . Och det har det verkligen gjorts. Personalen har tillsammans utarbetat en handlingsplan, de träffas varje höst och planerar vinterns aktiviteter.

Förskolan gör regelbundna besök på biblioteket, både för att låna böcker men även för att ha sagostund. Vid sagostunden läser antingen förskolans eller bibliotekets personal för barnen. Barnen har då och då med sig olika alster som de själva gjort, och som kan visas upp för intresserade besökare. 5-åringarna får gå på ”bibliotekskurs”, det ordnas barn- och föräldrafika på biblioteket m m.

Våren 2005 startade ett projekt där nyblivna föräldrar, BVC och biblioteket träffas för att introducera barnen och föräldrarna i böckernas värld. Skolans lägre klasser gör ganska ofta besök till biblioteket. I högstadielklasserna gör eleverna mest egna besök för att låna själva, men även för att få hjälp med sökning.

Fredrika har ca 63 aktiva låntagare (okt 2006). Biblioteket har öppet 10 timmar/vecka.

Åsele skolbibliotek

Biblioteket har ett rikt samarbete med skolan. **Bokprat** erbjuds till skolan och det förekommer framför allt i de lägre klasserna. Alla klasser kommer på regelbundna besök till biblioteket, oftast när biblioteket är stängt för övriga besökare. Som exempel kan nämnas att under oktober 06 hade 9 klasser i årskurserna 1-6 bokat in sig. Klassföreståndarna bokar tider terminsvis, men har också möjlighet att ringa och boka en tid. Det sker framför allt på högstadiet då man kommer i mindre grupper.

På ”lågstadiet” t o m år 2 finns 3 **boksnurror** med bredvidläsningslitteratur. Böckerna byts ut varje termin, vilket ombesörjs av skolbibliotekarien. År 3-6 har varsin boksnurra, inför ett nytt läsår plockar vi på biblioteket ihop ett antal böcker ”bänkböcker” som de kan behålla en längre tid, övriga tider på året lånar de själva sina ”bänkböcker”, som ställs i snurran.

I biblioteket finns 44 st **temaryggsäckar**, ett antal blandade böcker i teman som förskola och skola har varit med och önskat för utlån till förskolan och skolans lägre klasser. Ryggsäckarna revideras med jämna mellanrum. Gamla böcker gallras och nya fylls på, så att utbudet ska vara fräscht. Det finns också möjlighet för skolan att beställa böcker inom olika

temaområden, som vi plockar ihop. Detta är något som alla årskurser nyttjar ofta. Temana är allt från dinosaurier, rymden, andra världskriget osv.

Lust i läsandet är ett projekt som vänder sig till de lägre skolåren. Det är en uppföljning till projektet **Leka-Språka-Lära** som vänder sig till förskolan. Lust i läsandet har pågått under läsåret 05/06. Det är ett projekt som handlar om att förbättra samarbetet mellan skola och bibliotek vilket givetvis ska komma barnen till nytta. I projektgruppen deltog två personer från förskolan, en från förskoleklass, två lärare från årskurs 1 och 2 och en representant från biblioteket. De valde att arbeta med en gemensam författare, Ulf Stark och hans böcker, allt ifrån bokläsning, dramatisering, utställningar m m. Det hela kulminerade i ett besök av författaren under våren.

Fredrika skolbibliotek

Fredrika skolbibliotek går under Barn- och utbildningsnämnden. Där finns en viss summa pengar avsatt för medieinköp. Skolbiblioteket är inte datoriserat. Eleverna lånar själva genom att stoppa boken i en ficka med elevens namn. En datorisering och gemensam katalog skulle underlätta betydligt och även främja samarbetet mellan biblioteken. Antalet elever i Fredrika skola är 37st (förskolan – åk 9, ht 2006).

Barn- och ungdomsverksamheten

I Kultur- och Fritidsnämndens mål för biblioteksverksamheten står det att barn och ungdomar ska prioriteras. Det är något som biblioteket under alla år har gjort, dels genom att köpa in mycket böcker och andra medier som vänder sig till barn och dels genom att samarbeta med förskola/skola. Samarbetet med förskolan har alltid fungerat bra, med flitiga besök av barnen och de vuxna för att låna böcker hos oss.

År 2003 startade ett projekt, Leka-Språka-Lära, där huvudmännen var Umeå universitet, Länsbiblioteket i Umeå och Myndigheten för skolutveckling. En grupp sammansatt av förskollärare och bibliotekarier från 9 olika kommuner i Västerbotten fick möjlighet att delta. Både Åsele och Fredrika fick vara med i projektet. Med anledning av att vi varit med i projektet har samarbetet utvecklats ordentligt. Vi började med att göra en handlingsplan över hur samarbetet skulle se ut. Varje höst träffas en grupp med representanter från alla förskoleavdelningar och biblioteket där man gör en plan för året.

Biblioteket har även placerat ut lådor med böcker på varje avdelning, Bokskatten, där det är tänkt att föräldrar och barn lånar hem en bok. Det har vi gjort för att underlätta tillgången till böcker hemma. Vi har många sagostunder både på biblioteket och på förskolorna.

Förskolorna vill ofta ha hjälp med olika teman som vi plockar ihop. Varje höst har vi ett personalmöte för förskolans personal i biblioteket. Ett stort bokbord med årets nya böcker är ett uppskattat inslag. En bibliotekskråka har också flyttat in i biblioteket, hon ska vara en länk mellan förskolorna och biblioteket. Under våren -06 fick Kråkmamman ungar, och nu har varje avdelning sin egen lilla kråka.

Alla barn som föds i Åsele kommun får en bok under deras första år, *Barnens första bok*. När barnen är fem år har vi en "bibliotekskurs" där vi också delar ut *Barnens andra bok*. Ett samarbete med Barnavårdscentralen har påbörjats, där vi vill vara en del i att uppmuntra föräldrar till att ge barnen ett så rikt språk som möjligt.

Övrig verksamhet vid biblioteket

Sedan 1998 har vi ett samarbete med Västerbottens museum och DAUM. 2000 invigdes länets första **Informations-Ö** här i Åsele. Den består av några montrar med föremål från Åseletrakten, hämtade ur museets samlingar, och en dator för sökningar av lokalhistoriskt material. Museet har byggt upp en bas med material om olika kommuner i länet. Dessutom kan man även söka i museets övriga databaser.

Biblioteket ingår i styrgruppen som planerar olika aktiviteter med inspiration från Informations-Ön. Det brukar bli några aktiviteter per år, både i Åsele och i Fredrika. Det brukar vara personal från museet och/eller DAUM som berättar om något särskilt ämne och sedan brukar någon eller några som bor i Åsele komplettera med mer information härifrån. Oftast är programaktiviteterna välbesökta och det blir en stunds social samvaro över gott fikabröd. Vi har märkt att det ofta kommer personer som sällan besöker biblioteket annars.

För det mesta har vi en eller ett par **utställningar** på biblioteket. Vanligast är väl att förskolan eller skolan kontaktar biblioteket med önskemål om att få ställa ut något av det som tillverkats av barnen. Ibland har vi även några utställningar av annat slag, som konst eller konsthantverk.

Det finns även **konsumentrådgivning** här på biblioteket. En av bibliotekarierna ansvarar för den. Det brukar gå att ställa frågor via en brevlåda direkt till Konsumentverket. Vissa frågor kan besvaras med hjälp av Konsumentverkets hemsida. Det är vanligt med frågor som rör fordon av olika slag. En annan typ av fråga som ibland dyker upp rör företag som säljer hälsokost.

MEDIEPLAN FÖR ÅSELE BIBLIOTEK

Facklitteratur för barn och vuxna är blandade i hyllorna. De allra enklaste faktaböckerna för barn är placerade i bilderbokstråg på barnavdelningen och är märkta med blå märkning. Alla biografier är samlade på gemensam avdelning, i anslutning till vuxen skönlitteraturen.

AVDELNING A: BOK- OCH BIBLIOTEKSVÄSEN

2006

Bestånd: 52

Förvärv: 4

Utgivning: 135

Utlåning: 29

Utnyttjandegrad: 0,56

Nuläget

Vi har ett hyllplan för avd A och en underavdelning. Referensavdelningen innehåller 10 böcker. Vi har många böcker bakom disken och i arbetsrum. I magasinet har vi 7 böcker. Kalligrafiböckerna lånas periodvis mycket. Avdelningen är lagom stor.

Målgrupp

Alla åldrar lånar. Studenterna lånar böcker om uppsatsskrivning. Många böcker för bibliotekets egen personal.

Nivå

Böckerna ska vända sig till en bred allmänhet men även för högskolestuderande.

Vad bör göras

Fortsätt att köpa böcker om hur man skriver uppsatser bl a.

Fortsätt att köpa av Bibliotekstjänsts utgivning av handböcker (vi har en prenumeration).

AVDELNING B: ALLMÄNT OCH BLANDAT

2006

Bestånd: 159

Förvärv: 6

Utgivning: 319

Utlåning: 96

Utnyttjandegrad: 0,60

Nuläget

Vi har 5 hyllplan och 6 underavdelningar där B1 är störst.

I magasinet finns det 4 hyllplan som innehåller bl a Nordisk familjebok i 37 band, Året i Focus 1985-1994, När-Var- Hur 1996-2003, Däniken, Rehn m fl.

Böckerna på den här avdelningen lånas inte så jättemycket. Undantaget är avd B1 som lånas ganska mycket fast det är en del äldre böcker. Avdelningen ska innehålla aktuella fond- och stipendieböcker, där nyaste står i ref och äldre till utlån.

Referensavdelningen innehåller flera uppslagsverk: Bonniers, Bra böckers, Encyclopedia Britannica, Focus, Nationalencyklopedin, Norrländsk uppslagsbok, Stora Focus, Svensk uppslagsbok. Vi har en databas, EBSCO.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Många av böckerna har ett ovetenskapligt innehåll och är trendkänsliga, här köps mycket på efterfrågan. Var noga med att utgå från recensioner vid inköp.

Vad bör göras

Året i Focus och När-Var-Hur bör sparas eftersom det händer ibland att någon vill se hur det var i Sverige och världen under ett speciellt år. Vi har även på avd P Årets största händelser i bild 1968 -87 (vi bör ev samla dem på samma ställe i magasinet).

AVDELNING C: RELIGION

2006

Bestånd: 261

Förvärv: 10

Utgivning: 500

Utlåning: 122

Utnyttjandegrad: 0,47

Nuläget

Vi har 6 hyllplan och 7 underavdelningar. Cm är största avdelningen. Avdelningen är för stor med tanke på att den inte har så många utlån. Referensavdelningen innehåller 4 böcker. I magasinet har vi 3 hyllplan, där ingår även z-böcker.

I första hand ska avdelningen innehålla böcker om världsreligionerna, sekter och samfund, mytologi samt ett litet bestånd av andaktsböcker. Även aktuella och efterfrågade författare inom området bör finnas.

Målgrupp

Böcker om olika religioner lånas mycket av de studerande, här behövs flera exemplar - gärna ungdomsböcker. Skolbiblioteket har också många böcker om olika religioner.

Nivå

För en blandad allmänhet. Tyngre och smalare litteratur får vi fjärrlåna. Vi har många studerande som lånar här.

Vad bör göras

Fler böcker om nya religioner, gärna ganska lättlästa behöver vi köpa in. Vi bör köpa in mer populär litteratur. Kulturrådet förser oss med den tyngre litteraturen. Gallra rejält i magasinet.

AVDELNING D: FILOSOFI OCH PSYKOLOGI

2006

Bestånd: 207

Förvärv: 26

Utgivning: 464

Utlåning: 290

Utnyttjandegrad: 1,40

Nuläget

Vi har 6½ hyllplan och 5 underavdelningar. Psykologiböckerna dominerar med 4½ av hyllorna. Vi har 2 böcker på Referensavdelningen. I magasinet finns det 3 hyllplan. Ganska stor avdelning som behöver gallras ofta. Avdelningen har många utlån. Filosofer och filosofihistoria bör finnas. Det kommer väldigt mycket ”tyngre” litteratur från Kulturrådet.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Många av Kulturrådsböckerna känns för tunga, många vill ha kortfattade böcker speciellt när det gäller filosofer och filosofihistoria. Psykologiavdelningen bör innehålla främst lite lättsammare litteratur.

Vad bör göras

Gallra i magasinet. På den här avdelningen kommer det in många boktips så vi bör köpa mycket på efterfrågan. Vi borde också ha aktuella gymnasieböcker i religion.

AVDELNING E: UPPFOSTRAN OCH UNDERVISNING

2006

Bestånd: 88

Förvärv: 9

Utgivning: 488

Utlåning: 161

Utnyttjandegrad: 1,82

Nuläget

Vi har 2 hyllplan och 3 underavdelningar. Underavdelning Eab är den största. Referensavdelningen har 1 bok och magasinet innehåller 17 böcker. Domineras av Eab Pedagogisk metodik.

Målgrupp

För en bred allmänhet. Av de pedagogiska böckerna bör vi framförallt köpa de som vänder sig till förskolan och de lägre skolåldrarna. De övriga stadierna får skolbiblioteket ta ett större ansvar för.

Nivå

När det gäller de pedagogiska böckerna bör de passa både personal i skolorna och föräldrar.

Vad bör göras

Böcker om yrkesval bör köpas in. Avdelningen bör innehålla de klassiska pedagogerna som Montessori, Piaget, Freinet o s v
Gallra i magasinet.

AVDELNING F: SPRÅKVETENSKAP

2006

Bestånd: 148

Förvärv: 5

Utgivning: 806

Utlåning: 92

Utnyttjandegrad: 0,62

Nuläget

Vi har 5 hyllplan och 4 underavdelningar. Referensavdelningen har 5 hyllplan och i magasinet finns det två hyllor. Referensavdelningen innehåller bl a Svenska Akademiens ordbok 1 – 31 (den är inte klar än), och ett antal lexikon. Språkkurserna står på en egen hylla. Även "Easy Readers" står på egen hylla, bredvid utländsk litteratur.

Målgrupp

För en bred allmänhet, studerande och invandrare. Vi har periodvis låntagare som behöver lexikon i alla möjliga språk, då har vi ibland köpt in. När det gäller asylsökande personer eller sådana som är tillfälligt här måste vi försöka få de som tar hand om dessa personer att ta ansvar för att det finns lexikon.

Nivå

Vi ska ha lexikon i de "vanligaste" språken.

Vad bör göras

Vi måste köpa in språkkurser på CD och böcker om hur man skriver brev, kvitton, överklaganden m m

AVDELNING G: LITTERATURVETENSKAP

2006

Bestånd: 117

Förvärv: 4

Utgivning: 219

Utlåning: 154

Utnyttjandegrad: 1,32

Nuläget

Vi har 5 hyllplan och 1 underavdelning Gc. Referensavdelningen har 2½ hyllplan, författarporträtten dominerar. Gz och Gcz står blandade med övriga biografier. Magasinet har ca 4 hyllplan. Avdelningen är för stor, vi har fått många böcker från Kulturrådet som har litet eller inga utlån. Böcker som tar upp författare under olika tider och om författarna själva behövs, många studerande lånar de böckerna.

Målgrupp

För en bred allmänhet, studerande.

Nivå

Böcker som på ett enkelt sätt beskriver författare och litteraturhistoria.

Vad bör göras

Gallra i magasinet ordentligt.

AVDELNING I: KONST, MUSIK, TEATER OCH FILM

2006

Bestånd: 478

Förvärv: 23

Utgivning: 592

Utlåning: 306

Utnyttjandegrad: 0,64

Nuläget

Vi har 14 hyllplan och 17 underavdelningar. Referensavdelningen har 2½ hylla som innehåller konst, musik och filmlexikon. Z-böckerna står bland biografier. I magasinet finns det 6 hyllplan (z-böckerna ingår). På avdelningen står många praktverk som inte lånas ut så mycket. Böcker på de andra avdelningarna lånas ganska mycket av både yngre och äldre. Från Kulturrådet får vi många böcker om bl a olika konstnärer och deras verk, de vi inte vill behålla ger vi till bildämnet på skolan. Böcker om antikviteter, porslinsmärken, glas, tenn m m lånas en hel del. Inredning och mode lånas också. Bildberättelser från olika filmer är väldigt populära.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Böcker om de mest kända konstnärerna bör vi ha, men många av de andra är knappt utlånade, ge dem vidare till bildämnet på skolan.

Vad bör göras

Gallra i magasinet.

Vi har många gamla böcker i hyllan (bl a silverstämplar) byt ut vid inköp, bevaka utgivningen. Köp in böcker med nyare musik pop/rock, hip-hop. Inredning och klädstilar bör köpas in mer utav.

AVDELNING J: ARKEOLOGI

2006

Bestånd: 89

Förvärv: 2

Utgivning: 125

Utlåning: 22

Utnyttjandegrad: 0,23

Nuläget

Vi har ca 2 hyllplan. Referensavdelningen innehåller 2 böcker och magasinet har 1 hylla. Av de 16 titlar från Åsa Lundbergs lista över vilka hon tycker borde finnas i de norrländska biblioteken saknar vi 6. Vi ska givetvis ha en del allmänna verk över arkeologin i Sverige och världen också.

Målgrupp

Framförallt de som är intresserade av norrländsk arkeologi.

Nivå

Det finns inte så många böcker så vi får hålla nivån på det som erbjuds och köpa det mesta.

Vad bör göras

Vi bör försöka komplettera utifrån Åsa Lundbergs lista.

Gallra i magasinet.

AVDELNING K: HISTORIA

2006

Bestånd: 580

Förvärv: 23

Utgivning: 346

Utlåning: 200

Utnyttjandegrad: 0,3

Nuläget

Vi har 19 hyllplan och 22 underavdelningar. Referensavdelningen har 1 hylla med bl a Bra Böckers Världshistoria. Magasinet har 7 hyllplan. Böckerna lånas ganska mycket. Många av dem som studerar lånar böcker på den här avdelningen, även på skolbiblioteket finns det många böcker. Böcker om Andra världskriget lånas en hel del. Avdelningen blir stor eftersom bredden på beståndet är viktigt. Lokalhistoria hamnar på vår hembygdsavdelning

Målgrupp

För en bred allmänhet och studerande på framförallt lägre nivå. Vi köper mycket som ska passa skolelever.

Nivå

Både mycket enkla böcker och svårare behövs. Många av böckerna används för skolbruk men vi har även många andra låntagare.

Vad bör göras

Vi har nästan inga böcker om de nordiska ländernas historia med undantag för Finland, det måste vi köpa in. Det bör finnas aktuella gymnasieböcker i historia. Gallra i magasinet.

AVDELNING L: GENEALOGI

2006

Bestånd:

Förvärv:

Utgivning:

Utlåning:

Utnyttjandegrad:

Nuläget

L avdelningen har hamnat efter alla biografier. Släktforskningsböckerna har också en egen avdelning inne i Åselerummet. Referensavdelningen innehåller 2 hyllplan med bl a Svenskt Biografiskt lexikon. Magasinet har 5 hyllplan. Biografier lånas väldigt mycket, att skylta emellanåt med biografier betyder också mycket för utlåningen. Biografierna köps ofta på efterfrågan. Vi har en databas, GENLINE, för släktforskning. Även många av de mest efterfrågade mikrofilmerna finns.

Målgrupp

För en bred allmänhet och släktforskare.

Nivå

Vi har satsat en hel del av våra resurser på släktforskning och den bör vi behålla.

Vad bör göras

Gallra i magasinet och även de böcker som är i öppen hylla/magasinet. Ungdomsböckerna som finns på avdelningen, där borde vi fundera på bästa placering. Hur gör vi framöver, behövs inköp av mikrofiche?

AVDELNING M: ETNOGRAFI, SOCIALANTROPOLOGI OCH ETNOLOGI

2006

Bestånd: 258

Förvärv: 8

Utgivning: 74

Utlåning: 117

Utnyttjandegrad: 0,45

Nuläget

Vi har 6 hyllplan och 3 underavdelningar. Referensavdelningen innehåller 2 böcker och i magasinet finns det 3 hyllor. Vi har en egen samisk avdelning där hamnar många böcker från avd M, den samiska avdelningen innehåller 2 hyllor M. En lagom stor avdelning, som domineras av Svensk folkkultur, folktro och folkseder.

Målgrupp

För en bred allmänhet. Samer och de som är intresserade av samiska seder och bruk.

Nivå

Många av böckerna om traditioner lånas av skolan. När det gäller de samiska böckerna bör vi köpa de som är efterfrågade och populära. Vilhelmina bibliotek köper in det mesta som kommer ut, vi lånar från dem vid behov.

Vad bör göras

Gallra i magasinet.

AVDELNING N: GEOGRAFI

2006

Bestånd: 976

Förvärv: 43

Utgivning: 661

Utlåning: 366

Utnyttjandegrad: 0,37

Nuläget

Vi har 22 hyllplan - av dem är det 8 som handlar om Sverige. Vi har 1 bok på referensavdelningen och 10 hyllplan i magasinet. Många av böckerna om Västerbotten och Lappland hamnar på hembygdsavdelningen. Här behövs många böcker om andra länder. Dels sådana som passar de studerande, lite enklare böcker som tar upp fakta om olika länder. Resehandböcker behövs det mycket av och bör hållas aktuella, men inte bytas efter bara något år. Resehandböcker på engelska köps vid behov.

Kartböckerna lånas väldigt lite och är placerade i Åsele rummet. Topografiska och ekonomiska kartor finns i magasinet. En fjällkarta i lådan under kartböckerna. Vi har databasen Landguiden.

Målgrupp

För en bred allmänhet, studerande, hembygdsforskare.

Nivå

Vi behöver många lätta böcker som beskriver andra länder. Sverige och Sveriges landskap för skolan. Hembygdsavdelningen bör innehålla allt av lokalt material oavsett svårighetsgrad.

Vad bör göras

Köpa in topografiska kartor över Åsele kommun om det finns någon nyare. Abonnemanget på Länder i fickformat är avslutat. Vi bör ha en aktuell gymnasiebok i geografi. Vi behöver inte köpa in nya vägkartor så fort det kommer nya upplagor. Gallra om vi har några kartböcker som innehåller felaktigheter.

Gallra i magasinet.

AVDELNING O: SAMHÄLLS- OCH RÄTTSVETENSKAP

2006

Bestånd: 535

Förvärv: 55

Utgivning: 1776

Utlåning: 251

Utnyttjandegrad: 0,47

Nuläget

Vi har 12 hyllplan och 13 underavdelningar. Referensavdelningen har ca 1 hyllplan och magasinet 3 hyllplan. Vi har lagboken i ref och den bör alltid vara senaste upplagan.

Svår avdelning, dels är det svårt att avgöra vad som är aktuellt och sedan är det ofta tunna, svårhittade böcker. Viktigt med aktuella böcker om lagar, avdelningen behöver gallras ofta.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Vi bör försöka hålla en lätt till medelsvår nivå när det gäller juridik.

Vad bör göras

Gallra ytterligare i öppna hyllan och magasinet. SFS har gällande lagar och regler som man kan hitta på nätet. Vi bör ha aktuell gymnasiebok i samhällskunskap.

AVDELNING P: TEKNIK, INDUSTRI OCH KOMMUNIKATIONER

2006

Bestånd: 696

Förvärv: 46

Utgivning: 1374

Utlåning: 596

Utnyttjandegrad: 0,86

Nuläget

Vi har 20 hyllplan och 19 underavdelningar. Referensavdelningen innehåller 11 böcker, magasinet har 4 hyllplan. Året största händelser i bild 1968 -1987 finns i magasinet, bör kanske ställas tillsammans med Året i Focus, När-Var-Hur. Pysselböcker behövs hur mycket som helst, både för stora och små. Många köper vi på efterfrågan. Böcker om husrenovering är också mycket efterfrågade.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Här behövs böcker för både små och stora.

Vad bör göras

Avdelning Pu måste gallras. P.08 måste också gallras och förnyas. Bevaka utgivningen på böcker om bilar, skotrar, mopeder och kanske även reparationshandböcker. Även böcker om tovning, batik behöver köpas in.

AVDELNING Q: EKONOMI OCH NÄRINGSVÄSEN

2006

Bestånd: 1107

Förvärv: 88

Utgivning: 1649

Utlåning: 1681

Utnyttjandegrad: 1,52

Nuläget

Vi har 32 hyllplan och 27 underavdelningar. Referensavdelningen består av 4 böcker och i magasinet finns det 4 hyllor. Kokböcker är gallrat rejält, men bör kanske gallras mer. Heminredning lånas mycket. Handarbete, sömnad och vävning bör finnas så att vi täcker de flesta områden. Husdjursböckerna slits fort och behöver ständigt förnyas. Trädgårdsböcker har vi ganska mycket av.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Vi behöver ofta dubletter av pysselböckerna och husdjursböckerna eftersom det är mycket barn som lånar det.

Vad bör göras

Vi måste köpa till böcker om heminredning, inomhusväxter och jakt. Nyaste Jägarexamen bör köpas. Vi måste även ständigt förnya handarbetsböckerna, vävning, virkning och stickning m m. Kokböcker har så stor utgivning så här måste man sålla, bakning har vi däremot inte så mycket av.

AVDELNING R: IDROTT, LEK OCH SPEL

2006

Bestånd: 369

Förvärv: 25

Utgivning: 241

Utlåning: 217

Utnyttjandegrad: 0,59

Nuläget

Vi har 5 hyllplan och 11 underavdelningar. Referensavdelningen har 1 bok och i magasinet finns det en hylla. De flesta Z-böckerna finns bland biografier. Barn lånar mycket böcker på den här avdelningen. Ofta kan det behövas flera ex av samma titel t ex hockey, fotboll, skateboard m fl. På avdelning Rd har det gallrats ganska mycket, bör gallras mer men då i samband med förnygring. Allt om hästar har en egen avdelning. Böcker om djursport flyttas till det djur det handlar om, t ex agility står bland Qdfja.

Målgrupp

Det har varit framförallt barn, beroende på att vi har haft mycket barnböcker. Vi bör köpa in mer vuxenlitteratur.

Nivå

För en bred allmänhet.

Vad bör göras

Köp in böcker om moderna danser - streetdance, breakdance. Böcker om gymnastik, folkface, friluftsliv, gåtböcker, pysselböcker, djursport behöver också köpas in.

AVDELNING S: MILITÄRVÄSEN

2006

Bestånd: 26

Förvärv: 0

Utgivning: 92

Utlåning: 8

Utnyttjandegrad: 0,31

Nuläget

Vi har ett halvt hyllplan och i magasinet 1 hyllplan. Många av böckerna på avdelningen handlar om gamla vapen. Böcker om nya moderna vapen efterfrågas ständigt.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Eftersom utbudet är så litet kan det mesta vara intressant.

Vad bör göras

Håll uppsikt över utgivningen.

AVDELNING T: MATEMATIK

2006

Bestånd: 44

Förvärv: 1

Utgivning: 256

Utlåning: 14

Utnyttjandegrad: 0,32

Nuläget

Vi har ett hyllplan. Referensavdelningen innehåller 2 böcker och i magasinet finns det 7 böcker.

Målgrupp

För en bred allmänhet. Från enklare mattelekar för förskolan till gymnasimatematik i alla nivåer.

Vad bör göras

Köp in så att vi har de aktuella läroböckerna i matematik.

AVDELNING U: NATURVETENSKAP

2006

Bestånd: 794

Förvärv: 47

Utgivning: 1015

Utlåning: 231

Utnyttjandegrad: 0,30

Nuläget

Vi har 18 hyllplan och 13 underavdelningar. Referensavdelningen består av 17 böcker, magasinet har 2 hyllplan. Astronomi, experiment, dinosaurier, djur och svampar lånas mycket. Skolan lånar ofta depositioner från den här avdelningen och då kompletterar vi även med skolbibliotekets böcker. Ofta behöver vi ha dubletter.

Böckerna lånas mycket av både barn och vuxna. En del djur saknar vi böcker om, håll uppsikt över vad som fattas.

Målgrupp

För en bred allmänhet och skolelever. Eleverna forskar ofta i de böcker som finns på den här avdelningen.

Nivå

Vi behöver många enkla böcker, men vi saknar lite fylligare böcker för dem som vill fördjupa sig.

Vad bör göras

Vi behöver köpa in mer böcker om Sveriges vilda djur (rovdjur). En del djur har vi inget eller väldigt lite om, köp in. Vi borde köpa in gymnasieböcker inom fysik, kemi, naturvetenskap.

AVDELNING V: MEDICIN

2006

Bestånd: 436

Förvärv: 31

Utgivning: 1661

Utlåning: 406

Utnyttjandegrad: 0,93

Nuläget

Vi har 13 hyllplan och 9 underavdelningar. Referensavdelningen har 1 hylla där står Bra Böckers stora läkarlexikon, nyaste Patient-FASS. Magasinet har 2 hyllplan. Böcker om olika sjukdomar, graviditet måste gallras ofta. Det är ett stort intresse för böckerna på avd Vc och Vm.

Målgrupp

För en bred allmänhet och studerande.

Nivå

Nivån på böckerna kan variera kraftigt på den här avdelningen. De allra smalaste fjärrlånar vi.

Vad bör göras

Vi måste köpa in fler anatomiböcker. Andra böcker som vi ständigt behöver förnya är böcker om bokstavsbar, psykologi, psykiatri, egenvård, terapimetoder, friskvård. Skönlitteratur och biografier som handlar om sjukdomar måste man vara noga med att det finns bra ämnesord till.

AVDELNING X: MUSIKALIER

2006

Bestånd: 339

Förvärv: 16

Utgivning: 11

Utlåning: 157

Utnyttjandegrad: 0,46

Nuläget

Vi har 5 hyllplan och ett hyllplan i magasinet. En jätteavdelning som inte lånas så mycket. Vi i personalen letar ofta texter till sånger åt låntagarna. Böckerna är placerade efter sång, tangentinstrument, dragspel, blåsinstrument, stränginstrument, stråkinstrument och slagverk. Barnvisor har en egen avdelning bland barnböckerna.

Målgrupp

För en bred allmänhet.

Nivå

Inte allt för svåra.

Vad bör göras

Gallra i magasinet.

Samisk avdelning

Vi har 12 hyllplan. Böckerna är uppställda från A-X. Barn och vuxenfack är blandat men skönlitteraturen har egna hyllor. Referensböcker är blandade med de till utlån. Avdelningen får innehålla gamla böcker, och de flesta utom dubbletterna bör stå i öppen hylla. En relativt liten avdelning men kanske ganska lagom med tanke på att Vilhelmina har en stor samisk avdelning. Alla böcker får placering "samisk avdelning" som lokalplacering.

Hur gör vi med placeringar som har ref + samisk avdelning, gäller även släktforskning och hembygdsavdelning????

Lokalsamling/Hembygdsavdelning

Vi har en ganska stor lokalsamling. De böcker som vi placerar här ska vara lokalt alltså inte hela Västerbotten utan bara de närmaste orterna. Referensböckerna står blandade med de andra, dubletter kan finnas i magasinet. Avdelningen ska "aldrig" gallras. Vi har en prenumeration på Västerbotten som vi ska fortsätta med, även 2 ex av varje kvartals nr, dem brukar vi placera ut på ämnet. Årsboken blir referens och står på Nccg i lokalsamlingen. Tidningsurklipp finns från 1923 – 1956, 1966, 1969-1980 och sedan framåt. Tidningsurklipp från familjerna Sincaris utvisning.

Vi bör försöka få tag på alla möjliga småskrifter om Åsele/Fredrika som Vuxenskolan, Hembygdsföreningen har. Vi kanske får köpa in filmer med lokalt innehåll från Västerbottens museum.

Skönlitteratur

Biblioteket har en avdelning för vuxen skönlitteratur. Vi har märkt upp vissa genrer med prickar på ryggen, deckare = svart prick, science fiction = röd prick, fantasy = blå prick. Cd-böcker, kassettböcker är samlade på hyllor bredvid varandra, där har vi även depositioner av talböcker och Daisy. Vårt eget bestånd av talböcker är placerade i magasinet. Vi har en egen hylla med lättlästa böcker för vuxna, där står både fack och skönlitteratur, böckerna är märkta med ljusgrön märkning och får i katalogen lokalplacering lättläst.

Barnböckerna har en egen avdelning. Pekböcker samlar vi i tråg, de får en orange märkning och vi skriver in pekböcker som lokalplacering i katalogposten. De enklaste faktaböckerna för barn samlar vi också i tråg, de får en blå märkning och vi skriver in barnfakta som lokalplacering i katalogposten. Även på barn och ungdomsavdelningen märker vi upp deckare med svart prick o s v. Sångböcker för barn har vi samlat på en hylla på avdelningen. Vi har även cd-böcker, cd-musik och barnkassetter, det skrivs också in som lokalplacering i katalogposten. Bok och band har vi på en hylla samt att vi har en hylla som heter "Börja läsa" med böcker för nybörjarläsare, de är märkta med gul märkning och får som lokalplacering i katalogen namnet börja läsa. Vi håller även på att göra en Äppelhylla.

Ungdomsböckerna har en egen avdelning, där blandas Hcg, uHc och uHce. Böcker om spöken och spökhistorier har en egen hylla, de märks med mörkgrön märkning. Lättlästa böcker har en egen hylla, de märks med ljusgrön märkning och får namnet lättläst som lokalplacering i katalogposten. Hästböcker för ungdom är ställda på en särskild hylla och har en vit märkning på ryggen. I de övriga hyllorna märker vi upp deckare med svart prick o s v. Vi har även speciella märkningar som endast finns på barn och ungdomshyllorna, kärlek = rött hjärta, sport = guldstjärna.

Temaryggsäckar med böcker samlade i teman som vänder sig till förskolan och de lägre skolåldrarna har vi i magasinet. Temabox som handlar om sorg, böcker som passar från små barn till vuxna finns i magasinet. Vi har ett rum vi kallar Konstkällan. Där finns konstaffischer och konstkort som vi lånar ut till "lokaler" där barn vistas.

